

శ్రీలంకాళీ వైష్ణవము

కల్యాణ చంద్రమాజి

తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి,

శ్రీఆంధ్రాక్ష వైభవము

రచయిత
కల్యాణి చంద్రమోజ

ప్రచురణ
కార్బూనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.
2009

SRI ANDAL VAIBHAVAMU

By

Kalluri Chandramouli

© All Rights Reserved

T.T.D.Religious Publications Series No. 3

First Edition : 1980

Re-print : 2009

Copies : 2000

Published by

**K.V.Ramanachary I.A.S.,
Executive Officer
Tirumala Tirupati Devasthanams
Tirupati**

Printed at

**Tirumala Tirupati Devasthanams Press
Tirupati.**

ప్రకారిక

దక్కిణదేశంలో శ్రీవిల్చిపుత్రారు అనే శ్రీవైష్ణవ దివ్య దేశంలో కల్పనూత్ర వ్యాఖ్యాత, అనుష్ఠానపరుడు, నానాశాస్త్రకోవిదుడు, వటపత్రశాయి కోవెలలో పుష్పమాలా కైంకర్యపరుడూ అయిన శ్రీవిష్ణుచిత్తులవారికి అయినిజయైన కుమార్త్యగా తులసీవనంలో గోదాదేవి లభీంచింది. తులసి మొక్క వేరుతో సహా పరిమళీంచినట్లు ఈమె భగవద్గుర్తితో వాసిస్తూ తండ్రివర్ద సకలవిజ్ఞానాన్ని సముప్పార్చించింది.

తనకు పెట్టి అంటూ జరిగితే అది శ్రీరంగనాథుడితోనే అని నిశ్చయించుకొని స్వామి వాల్మిక్యం కోసం మునుపు గోపికలు ఆవరించిన కాళ్యాయనీ ప్రతం లాంటి ప్రతం - “తిరుప్పొవై” ప్రతం నెలరోజుల పాటు మార్గశిరమాసంలో అనుష్టించింది. మహాకవయిత్రి అయిన అందాళ్ తల్లి ద్రావిడ భాషలో ముపై పాటలు ద్రాసి పాడి ప్రతాచరణతో స్వామిని అలరించింది. పన్నెండు మంది ఆళ్యారులలో ఒకరైన ఆ మహాదేవి రచించిన దివ్యప్రబంధమే తిరుప్పొవు. అందులో అనేక వేద వేదాంతార్థాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. ఈ పుస్తకాన్ని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పునర్చుదిస్తున్నది. ఈ రచనను పారకులు సమాదరించగలరని చూ విశ్వాసం.

కార్యనిర్వహణాధికారి,

శ.శ.దేవస్థానములు, తిరుపతి

శ్రీ గోదాబేచి వరమభక్తురాలు. శ్రీరంగరంగదాముని వివాహమాడి వారిలో లీపామైన దివ్యబొల. ఆశ్వాయులలో బ్రువణార. ఈమెరచించిన తిరుప్పునై మువ్వుదిపాశరములు గ్రహియున్నది. రఘురావుములో దినమువకొక పాశరము చొప్పువ ప్రార్థనా హర్యకముగా వఽించు సత్సంప్రదాయము వైష్ణవులు విధిగా పాశించుచుండురు.

* * *

తిరుమల తియపకి దేపస్తావముల కార్యపిర్యాహకోద్యగిగా శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి పరమభక్తురుగా సంఎత్పురమువకొక పాశరభావము వనుభూతికి తచ్చుకొని తవదర్శమును నిర్దుష్టముగా నిర్వహించి ముపైనంవత్పురములుగా శగవత్పేవవ విర్యహించిన రవ్యాచేచి శ్రీ చెరికాశి అన్నారాత్నగారు. వారి ఉద్యోగవిరమణ తరుణమువ తిరుమల తిరుపకి దేపస్తావముల నూతన పాలకసంఘము వరముగా సమర్పించిన శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి దివ్యవసాదము.

పరిచయము

“ఉన్నావరత్న కవితావింగ్ ద”
శ్రీ ధనుధరం వరదాచార్యులు,
పీంక్రైటారాయిషపరము, గుంటూరు-4

“ఆంధ్ర వైశవ”మను ఈ గ్రంథ రచయితలను శ్రీ కలూరు
వందమోగారు అమాణ్య కేళరులుగా, నంన్కృత విశ్వకర్మాపరివర్ణా
విర్యావాకులుగా, పంన్కృత విశ్వవిద్యాలయ నంప్రావాకులుగా, “రాష్ట్రా
యింసుధాలహరి” గ్రంథకర్తలుగా ప్రాచల కోరండరామాలయ చీర్చు
ద్వారకులుగా దేశమువలు నువ్వరించితులు.

ఏరి జన్మస్తావము గుంటూరుమండలమునగల చౌప్రద్రుగ్రామము.
జవవము 1898. జవనీజపంకులు శ్రీయతులు వెంకమాంబి, నుర్రునా
ర్యులు, ప్రకృత్తాయురో ఎబ్బిన్ విశ్వవిద్యాలయమున ప్యవసాయకాత్రము
నందు వట్టబద్ధురై, 1924రో ప్యదేశమున కేటెంచి, శ్రీగాంధీమహా
త్యాగి శంఖారాపమును పిని వ్రథుక్కోర్చోగము “చేయనొలక” ప్యాతం
క్రోర్చుములో పార్లోని, మాతృదేశమువై అచంచల రక్తివిశ్వాన
ములను వ్రదర్శించిన పీరపురుషులు.

స్వాతంత్ర్యసమరములో వ్రముఖపాత్ర వహించి, లక్ష్మీగ్రహ
రంగమున వరోగమించి, దీర్ఘకాలము కారాగారవాన మొనించిన
క్యాగమూర్తులు.

కారాగారవాన మొనించు సమయములలో నంప్కృతశాస
నశ్యమించి, కాలక్రమమున లభావరో కూలంంపమైవ అమరపము.

నార్సించి, శ్రీపుర్మాయించు వామాలగ్రిముగ వారోకేపచి, లంగలు మంరందమాధుర్యమును తవిపతీర వాస్యాదించి, ఆ మాధుర్యమును అంద్రమహాజమలందరఱతును చవిషారీప మహిములు.

1838 మండి 1940 వరకు గుంటూరు కీలాబోర్లు అర్ధష్టలై తమ వ్రక్తాపాటునుండు వెరర్చించి, మంరలవాసుల పున్యసలందిస మహానీయులు.

1947లో భారతదేశమన కాంగ్రెసువుచుక్కు మేర్పరిప సమయమందు, ఉన్నడి ఐద్రాసు రాష్ట్రములో 1952 వరకు బాధువంఎత్తుర ములు అమార్క్యవరసి వరిష్ఠించి, నహాకారనుస్తోలను, ప్రావికనుస్తోలను చక్కిరిచ్చి దీఘంతులు. అంద్రరాష్ట్రమహతిరించిప యివశరము అమార్క్యవరసి నలంకరించి, 1955 మండి 1956 పరకు రివెష్యు దేవాదాయ చర్చారాయ రాశలపు విర్యపాంచి, తమ వైవుణ్యమును వెళ్లించిప మేరావంతులు. విచాలాంచ పవరించిన తదుపరి, 1960 మండి 1962 వరకు అమార్క్యవరసి నడ్చించి, దేవాదాయ చర్చారాయ నహాకార రాశలను విర్యపాంచి, ఉప పరిపాలనాద్వాతకు ఐవ్యక్తముచేచిస రాజ్యంగవేతులు.

అంద్రరాష్ట్రపతిరాషావంతరము కాము అమార్క్యాలగా మన్మసముఖులు, శ్రీరాంక్షేత్రమును శీరోద్దరఙ మొనరించులెవని సంక్రించి అందులకొకసంపుమును వంపూరీంచి గుంటూరు వట్టమువ లక్ష్మిపాయిలను బట్టులమండి విరాషముగా సేకరించి, ఆలయమువరుద్దరఙ కార్యక్రమము వారంచించి, ఉపవరసిని సార్కము చేసుకొన్న విక్రచరితులు.

విశాలాంధ్రమవతిరించిన యినంతరము కాము అహాత్యవరచిని నచ్చిపీంచియున్న సమయమున, ఆంధ్రవదేశమునగాల సువ్రస్తిరమ్మారైవ దేవాలయములను పునరుద్ధరింపవరెనని నంకల్చించి, ఈ కార్యక్రమము నకు మహాత్మరమైన ఒక పథకమును రూపొందించి, మొదట త్రీభ్రాచల రామాలయ పునరుద్ధరించకై కాము వదివేలరూపాయిలను విరాళముగా నమర్చించుటయే గాక బట్టులనుండి నుమారు 19 లక్షల రూపాయిలు విరాళముగా సేకరించి, త్రీభ్రాచలషైక్రమమును కలియుగ వైషణవముగా తీర్చిదిద్దవరెనని ఉద్దేశించి, త్రీరామచందునియందు తమకుగల భక్తి ప్రవత్తులను ప్రదర్శించిన వరమ భాగపతాగ్రగ్రహ్యము.

త్రీక్షేం భ్రాచలషైక్రములలో ఏట నంకల్చించిచ దేవాలయ పునరుద్ధరిం కార్యక్రమములు నేఱికిని అవిచ్ఛిన్నముగా జయసుచందుట సర్వులను నంతనింపవరగిన విషయము.

బొంబాయిరో, శ్రీ కె. యం. ముస్తి వ్రఖ్యతులవే సంస్థాపించ బడిన నంస్కార విశ్వకర్మావరిష్టర్పంచమ వార్షిక మహాత్మవమును 1955లో ఏదు ఆంధ్రరాష్ట్రమునందహాత్యలుగా మన్న తరుణమున, వాటి రాష్ట్రవకియగు శ్రీ రాజేంద్రవ్రసాదు మహారాయుల అర్ధక్షతవ, తిరుపతి షైక్రములో వేచురచి, భారతవేశమునగల ప్రముఖ నంస్కార వండితులను రాపించి, వారి పాందిత్యవ్రక్రూలను గుర్తించి, వారిని నముచితరీతిని సన్మానించి, నంస్కారబాపయందు తమకుగల ఆదరాభిమానములు వెల్లందించిన విజ్ఞావవేత్తలు.

కెంద్రపత్యము వెలకొల్పునెంచిన ప్రతిష్ఠ సంస్కార విశ్వ

విద్యాలయమును తిరుపతికైప్పుత్తమలో నంపొలింబి, సంస్కృతభాషా వ్యాఖ్యానికి నమర్యాపించిన నవ్వాదయులు.

వరంవరాగతమైన క్రీవెన దర్జపిట్టానము, నహజసిద్ధమైన అంశతితదీక్ష ఏం కీర్తిపతాకకు వచ్చేకూర్చినవమట అకిశించ్చే కావేరదు. “అంధార్ వైశవము” అను ఈ రచన, ఏరి భావపాశలము వకు, ఉభయ భాషాప్రాణీణ్యమువకు, ఉభయ వేదాంతవిష్ణువమువకు, భక్తివనతులకు ఒకమఘ్యతువక.

రచనలు: ०. రైతు - రాజ్యంగము, అ. వావాదేశ రాజ్యంగ ములు, ३. భారతియవ్రతిశ, ४. రామాయణమధాలహరి, ५. వేదామృతము ఇక్కాదులు. ఇందరి “భారతియవ్రతిశ” అంగ్రేష్విద్యాల యమువారిచే బి. ఏ., తరగతికి కొంతకాలము పార్శ్వగ్రంథముగా విర్ణయించినదినది. “రామాయణమధాలహరి” వ్రముల తత్క్యాత్రవేత్తలచేతము, వండికప్రకాంరులచేతము, కవికంఠీరవులచేతము, వ్రతికలచేతము పటువిరముల ప్రశంసింపణిదినది.

ఈ రామాయణమధాలహరిలో వార్షికిహృదయము వపరోకించి, అమందావందమువందివ వ్యుమగోదావరీ మండలమువగల తఱకు వగర వండితమందరి, ఉప్సానియ విశ్వకర్మ వంపదుపాధ్యత్తులగు భాక్తరు మారి భగవంతముగారి యధ్యక్షతన 1956 లో ఒక మహానథ వేర్పాటి అందు ఏరికి, నంస్కృతాంగ్రభాషరో, మవర్షనోభితము శైవ స్వాగతపత్రములను, “ఆర్షవిద్యాలంకార” బిరుదము వమర్పించి నవ్వాపించిరి.

ఈ మహాసీయులు ప్రశ్నతము గుంటూరువట్టిఱమున వర్షాలలో ప్రశ్నంతముగ కాలముగరుపుచు, గ్రంథరచనావ్యాసంగమున విషణుత్తయన్నారు.

జట్టి నమయమున భారతదేశములో, గల దివ్యషైక్తములలో ప్రశ్నిధివహించిన తిరుమల తిరువతి దేవస్తాన ధర్మకర్తల సంఘమునకు వీరు అర్థత్తులగుట, కేవలము ఆంధ్రులకేగాక, భారతియులందగమున నంకోషదాయకమైన విషయము. మామ్యత్తేన త్రీచంద్రమో? మహాదయులు, వవిత్తమైన ఈ హర్షిరమానమున వరపీస్వికారమైనరించి, వెన్మొంటవే ఈ ఆంధ్రా? వైభవమును తిరుమల త్రీనివానబగవాసుని పాదారవిందముల నఫ్మిధానములో భక్తికానుకగా నమర్చించి, ఆ బగవాసునియిందు వారికిగల ఆచంచల భక్తిభావమును వ్యక్తికరించి, చిరన్వరణియైనారు.

ఈ “ఆంధ్రా? వైభవము” భక్తలోకమునకు పెన్నిధానము. జట్టి ఉత్కమగ్రంథములపు ఇంకను త్రీచంద్రమోగారు రచించి, భాషాసేవయు, భగవత్పేవయు చేయవలెనని మా ఆకాంక్ష.

భక్తరోమణియైన త్రీచంద్రమోగారిక త్రీవేంకటాచలవతి వర్యభములపు ప్రశారించి సంరక్షించుగాక.

శ్రీఆండ్రా వైభవము

అరంభవాక్యము

మధురజీల్గా - రామనాథపురము కాలూకాలో 'దవ్యిషుర' పుషు
నొక్కగ్రామముకలదు. డాఫిని 'శ్రీవిల్లిపుత్తరు' అనియు వందురు. అందు
వెయ్యార్ (వేణు) తెగకు కెందివ బ్రాహ్మణవర్గములో,— ముకుందుఱు,
వద్దుదేవియును దంపతులు కలరు. పీరిక బట్టివాటుఁడు పుత్రుఱు
జఖ్యించెను. ప్రభోదుని వరె ఈ బాలుఱును జవ్వముతోదనే విష్ణు
బత్తుఁడై ఎలసిరెను. భగవానుఱు తనము తన చిక్కాముసారముగా
విధియాగించుకొనవరె వని ఈ బాలుని భకాంక్ష. ఇందు నిరంతరము
శ్రీపోతిష్ఠవును ధ్యానించుచుండివాఁడు. ఆందువలన, ఈ బాలుడు
'విష్ణుభిత్తుఱు' అను నవ్వర్పవామముతో వ్యవహరించుఱుచుండెను.
ఆ కాలమున పాంచ్యరాజగు వల్లభదేవుఁడు మధురావట్టించుఁడు పరి
పాలించుచుండెను.

విషుచిత్తుఱు ఒక పుష్పవనమును నిర్మించి, శ్రీవిలిపుత్తరు
వందు వేంచేసియున్న వటవక్తవాయిక విత్యము పుష్పమాలాక్షింకర్యము
చేయుచుండివాఁడు. వటవక్తవాయి యనగా శ్రీకృష్ణబగవానుఁడిని
యుర్ము. ఒకవాఁడు విషుచిత్తుఱు తులసీవనములో మొక్కలకు పాదుల
త్రచ్యచుండ, అందు ఒక తులసీమొక్క కద ఆకస్మికముగ, కష్టుల
వందువగ ఒక బాలిక కవ్వడిను. పూర్వము కర్కుయొగి యగు జనక
పుష్పరాజవకు యజ్ఞ వేదికపు దుష్టవమయున, నాగలై చాలులో
శీతాదేవి లభించివ చందమున, భక్తియొగి యగు విష్ణుభిత్తువకు
అంధాతు అయ్యానికియై లభించెను. ఈ బాలిక సాంచర్యమువగు విధి;

దిప్యకేంచును నిలయము, ఈ బాలికము లగవానురు తనకు ప్రసాదించిన వరముగ పిణ్ణచిత్తుడు భావించి, ఆమెకు 'గోదా' యిని నామకరణము చేసెను.

బాల్యదశ

ఈ గోదాదేవి, బాల్యదశయందు సైకతగృహములకో - చిత్రవిచిత్రములైన బొమ్మలాటలకో ముద్దులొలకు మురిపెంపు బాల్యచేష్టలకో ఆనందముగ కాలమును గటుపుచుండిను. ఈమెకు బాల్యముననే, బ్యందావన బాలకృష్ణురు యమునాతీరములో విహరించిన గారటము విషుచిత్తురు విస్మించుండిపాడు. కృష్ణరక్తి ప్రభోదకములైన గీతములను వేర్పుచుండిపాడు. పెరియుళ్యాదుగా వ్రసిద్ధిచెందిన ఈ విష్ణుచిత్తురు భక్తిపరవశారై, తనను యోదాదేవిగ దలంచుకొని, ఈయలలోఁ గల బాలకృష్ణుని లారించు చున్నట్టును, ఆ గోపాలుయు తప్ప ఉదుగు లిధుచున్నట్టును, గోవులను పాలించుచున్నట్టును భావించి, యాసంరించుచుండిపాయి. ఈ భావములవే, ఈ భక్తిభాషుగే తన వపిత్రరచవములలో ప్రతిథించివేసేసెను. ముద్దుల మురిపంపువదీయగు అందాభుగురు ఇట్లే దిప్యబాగికికల వ్రఘావములో ముంచివైని, వరమ భక్తురాలివిగ భాసిల్లఁజేసెను.

భక్తిభావము

ఆఖ్యారులు సహజముగా విషుభక్తులు, తమ్ము త్రీలగ భావించుకొని, గోపికలుగ దలంచుకొని, కృష్ణ భక్తిలో శీవమగుచుండిపారు. జమ్ముకోఁడవే ఆందార్స్ మహిళగా నవతరించినది. అట్లు మహిళగా వనతరించుటయే ఆమెకు మహాగ్యమయ్యెను. ఈ కారణమువే

ఆమెను నపాట్చించివ దైవాసుభూతులు నహాజ వికాసమ్మరై శాఖిల్లినవి. కామ ప్రేమమునకు కేంద్రమై భగవంతుని భర్తగ భావించి, ఆరాధించు చుండిను. ఈ భావనము ఎథరమథరమై, నహాజనుందరమై, కమల కోపులమై విలసిలైను. ఈ నహాజ భక్తిభావములను ఆమె రచించిన 'తిరుప్పావై', 'సాచ్చియార్ తిరుమేళి' అను గ్రంథములలో వారీ కొంపగెలము. ఆమెను గల కృష్ణభక్తి, వవిత్క్రమేషము, నిరాటంకముగ, పికధారగ, నిరంతరము ప్రవాహించు విర్మల గుంగాప్రశంఖ వంచిది. అందు - జీవార్క్, వరహాక్షర్లో విలీనమగు నాకాంక్షనే గాంతుము.

ప్రబంధములు

ఈన 'తిరుప్పావై' గ్రంథమున ప్రతమునకు సంబంధించిన సియుపు నిష్ఠలను విర్యచించెను. 'సాచ్చియార్ తిరుమేళి' గ్రంథములో భగవంతుని యొదభాటు తనకు గల్గించిన తీవ్రమైన యావేదనమును, తదువరి ఆ భగవంతునికి తనను నంపాట్చించిన నంయోగమును కీర్తించెను. 'తిరుప్పావై' ప్రబంధమున షుష్మదిపాంచరములు కలవ. అవి — నుండరళోభితనులలికటానంవన్నములు; రసమయములు; భక్త్యవేళనికములు, వరము భక్తికి పారవక్యములు జేమార్పు జాల్పి పాంచరములు పురియే ప్రబంధములందును కానరావు. కపిక్యము, గాంము, భక్తి, తక్త్యము ఇక్కాదులన్నియును అన్యోన్యోన్యములుగ లంకె వైచుకొని, సమ్మిళికమ్మరై, భక్తులకు భగవద్గుర్ణన మొసంగు దివ్యగీత మ్మరై, ఈ పాంచరములు వెలుగొందుచున్నవి.

ప్రతాచరణము

తనను గోపికగఁరలంచుకొని, గోపులమునగల గోపికలనందరును

యుముశాన్నివువుతు వన్నద్దులకండవియు, ప్రకాచరణమువు ఇటి శాన్నివువ్వుకమియు ఆంధాక్ ప్రభోరించుచు. 'త్రీమహ్నారాయణాదే వరకత్యుము' అపు చింపుచ్చెర్చెతుల మూరణిద్దాంతముతో ఈ ప్రభంరము ప్రారంభిసును. త్రీమహ్నారాయణాదే మన కర్మానుచితవలముల ఫొవంగును. అతని కదులుకట్టాక్ పీళ్ళ అము ప్రనరించిన వారికి ఆ దివ్య వరములు లభించుచు. ఇటి భావములు ఈ ప్రభంరములో ఆమె విర్యదించుచు. ప్రకాచరణము ఆవ్యక్తమవి ప్రభోరించుచు, వియుమ విష్టంపు పాలింపవరవని యుద్ధాదీంచుచు. బ్రహ్మచర్యాక్ మమును వ్యంసించుచు.

"క్షీరసాగరశయమఁదగు భగవంతువి కీర్తింతము. పాయ, వేయ మన్మగు శోగములపు వివర్షింతము. కంటేక కాటుకవిదుట, కురులలో విరులపు ధరించుట మన్మగు భాష్యాలంకారములపు దూర మువరింతము. హజ్యారైవ మన హర్యులు వయించిన సువశమువే ప్రయూచింతము. వాచాలుల వృద్ధాలావములకు, సోమరుల శష్ఠివారములకు, పామరుల వ్యాధికారములకు, దుర్మార్గుల దురాచారములకు కటుంగదురు దూరముగ పండము. మన స్వియునంపదవు కీకొలఁది వరులక్షేమముకొలకు విచియాగింతము. ముక్కు విరంతరము ప్రయత్నింతము." ఇటి వియుము లకోఁ గూరివ ప్రకాశావమువ విమగ్నియైమువు తరుణమువ, కంఱ చక్రార్యాయురముల రంధు, వర్యాలంకారవంకోథితుఁడై దివ్య తేజ వ్యంపమ్ముఁడై త్రీకృష్ణఁరచ్చెతిక వేంచేయును. వారొపంగు వర్యవర్మా ములపు లప్యాయముగా వారగించుచు.

"కరముల గాజాలపు, కాలియందియలపు, కంచాచరణములపు, పుగంధ పుషుధాపులపు, (వట్ట) సీకాంబరములపు అలంకరించు

కందము. పాలకో వరివక్కెమై, వేతికో సమ్మిళితమైన వరమాన్నమును త్రీకృష్ణుని నహంక్రిచి ఆరగించము.” ఇట్లు కాము వ్రదధించిన స్వాతంత్ర్యమునకు క్షమింపుని త్రీకృష్ణుని అర్థించురు.

“భగవంతురువగు ఉ గోవిందా! మా యా ప్రాకఃకాల ప్రార్థ వముల పాలకింపుము. శీవు బాలగోపాలురువై అవతరించి, గోవగోపి కలమను మాకో బొక్కుచెవుగ నంబరించుటచే, మా సేవలమ శీవు స్వీకరింపక కమ్మదు. ఈ జన్మములోపు, రామవు జన్మలోపు మేము నీ పాద వర్ణములవే భక్తివచ్చులకో సేవింతము. ఇతర కాండ్యాల మాకు రేవేరేతు.” ఇట్లే మదురబావములకో ఈ ప్రభంధమంతయు ఆపాత మధురముగ విరాజిటాచుండుపు.

గోపబాలర గోగఱపాలనముము, గోపికల దధి మధువమువ గాన మొవర్చును. విద్రమండి మేల్కొవ్వు ఫింహముముబోలు గోవసింహముము అమె కీర్తించుపు. అంధార్ గితికలు, భగవంతుని విర్యాఘ కరుణా కథాక్షముము కరతలామలక మొవర్చును. ఆ గానము దుష్టుని నంహించుటకు గాక, వాసియందు గల దుష్టక్యముము దూరమొవరించి, ప్రేయముము చేశార్చును. లమె లగవంతుని సాందర్భముము, సౌకిల్యముము, సౌలభ్యముము కీర్తించుపు. త్రీకృష్ణుయు ఒక్కడే పురుషుయు. కాదు. పురుషోత్తముయు. తదితరులందఱుపు అయినపై ఆధారమియుస్తువారే; అయినచే భరింపబెఱుచుస్తువారే. కాతునపే, ఆకపి తమ వాటుచిగా భావించిరి. జగన్నారువిగా నంభావించిరి. అయినటు పేవ రొవర్చి, అపారమైన అనందమహశించిరి.

చిన్నాలిమండియు తన ముద్దుచిద్దయుగు గోరాదేవికి విష్ణువిత్తుడు
 కృష్ణబ్రతీని అలవఱచి, పుస్తిరమెనరైసు. అమెయును హారోటులకు
 నీరు బోయుచు, హాలుకోసి మాలలు కట్టుచు, భగవత్క్రైంకర్యారము
 ఆ హాలమాలలను తన తండ్రి కొపంగుచు, అతవికి చేడోరు వాడే
 దుగా నదయారుచుండెదిది. తన తండ్రి నిక్యము గావించు వ్రబోర
 ప్రథావమును, గోకుల నివాసియుగు గోపాలక్ష్ముని భాల్యచేష్టలును,
 ఇతర శీపికగాథలును ఆ గోరాదేవిని మైపుతపించుచుండెదివి.
 గోపికలను గూడి బాలక్ష్ములు దొనర్చు నరనన్నలాపములు ఆమె
 హృదయమున గాఢముగా హత్తుకొనెను. కాను గోపికగ జన్మించలేదే
 యని విలపించుచుండెదిది. కాను వివాహమారపలసి వచ్చినచో
 శ్రీకృష్ణవకుత్యావే భర్తగా బదయ నాకాష్టించుచుండెదిది. శ్రీకృష్ణుని—
 మేముర్యామునిగి, రయూర్యహృదయునిగి భావించి, ప్రశ్ర్యామున
 ఆలోకించుచుండెదిది. గోపికవలె తన్నులంకరించుకొని, కృష్ణుని మథుర
 ప్రేమున పాత్రురాలినిగి భావించుచుండెదిది. ఇట్లి భావపరంపరలో
 లీవయై, తన్నయత్యమును బొంది, నిక్యము తన తండ్రి వటపక్తరాయి
 నమర్చించు హామాలలను కాను ధరించి, తన సాందర్భమును నిలువు
 ఉద్దమున జాచుకొని, ముగ్గురాలగుచుండెదిది. ఇద్దాక దినమున, పుష్ప
 మాలల నలంకరించుకొని యువ్వ తన పుత్రికము జాచి, విషువిత్తుడు
 విశ్వేషురదయ్యైను. భగవత్క్రైంకర్యమునకై ఉద్దేశింపఁచిల దామము
 లము అమె ధరించునని ఆతిశేవ్మయును తలఁపేరేదు. ఈ అవచారము
 వకు విషువిత్తుడు విచారపదుచు — “ముద్దులిధ్మా! భగవంతునకు
 నమర్చించు మాలలను ధరించుట కెట్టు సాహసించితివి? భక్తి భావ
 మతో ఈ మాలలను స్వామికి నిక్యము నేను నమర్చించునట్లే సీకు

తెలియదా? ఇట్టి యివచారమును సీవు చేయదగువా?" అని తన
 తస్యాను అశేషవిరథముల మందరించెను. తండ్రి మాటలు విపినంతశే
 గోదాదేవి పారవళ్యమునుండి మేల్కొని, సామాన్యమావవ స్థితిని బదసి,
 వెక్కి వెక్కియేద్యసాగెను. విష్ణుచిత్తాయిను నిక్యము వటవత్రాయిక
 పవిత్రహృదయముతో సర్పించు షష్మమాలలను వాయు నమర్పించు
 జాలనందులకు విచారగ్రహ్యాదై, వెదలి పోయెను. ఆనాటి రాక్రి
 ఈ విషయమువే మనస్సున జింకించుచు విద్రావశిశ్యోను. ఆ
 సీతిలో ఒక కాంకిరేఖ ఆయన కన్నులకు గానుపించి, దివ్యతేజోవంత
 మగు అర్పాన్యరూపముదార్పి ఇట్లు వరికెను. 'విష్ణువిత్తా! హరామము
 లను వేదు లాకేల సమర్పించలేదు?' ఈ వ్రక్తమునకు విష్ణుచిత్తని
 ప్రత్యుత్తరమేలేదు. అంతట మరలా వా దివ్యమూర్తి - 'సీగ్నహమున
 సీకు వెంపుదు పుత్రికగమన్మ భారిక యొవ్యరో' నీ వెఱుంగజాలకుహృవ. ఆమె
 సామాన్యమావవ భారిక కాదు. ఆబాలిక వాటజెండివది. ఆమె
 ముదిచి విదిలిన పుష్పదామములవే నమర్పించుట లాకత్యంతము వాంచ
 పీయము. అని లాకెంతగవో ఆవందమును చేకూర్చును.' అని వరిక
 అదృశ్యరయ్యెను.

విష్ణుచిత్తాద్వారు తవ కూహార్ట నిజ తత్త్వమును గ్రహించి,
 ఆమె - భగవదనుగ్రహమును బదసిన దేవియని తలంచెను. ఆ లాటి
 మండి 'అంధార్' లామము ఆమెకు అవ్యరథైయులరాశెను. అంధార్
 తవ భావములము, పున్సుము, హృదయమును కృష్ణవియందే లగ్గు
 మొవర్చుకొశెను. తవ నభులు తమ తమ భర్తలకథకేగుటను గాంచి,
 కృష్ణుయు తనకరశేల రాదని చింకించసాగెను. గోపికలు తమటు

యోగ్యులను భర్తలను బదయటకు కాక్యాయిపీదేవి వారాధించుచుండెది పారుకో! ఆ దేవిపి ఏల యూరారింపరాదపి గోదాదేవియు రలంచు చుండెదిది. విష్ణుచిత్తాదు - అనవకరము కృష్ణభక్తివే వ్రదర్శించు చున్న తన చిద్ర వివాహావయన్నాయనుట గాంచి, తగిన వడవిగావక, అమైచే తవకు తగిన వచ్చి వరించుకొషుపి మదివెను.

‘జంతుముచ్చే వేషు వా వాథువి విర్యయించుకొంలెని. శ్రీ పువ్వారాయికుడే వా వాథుయు. జతదుని కవ్యాత్మియైన గాంచణాల’ నవి యూమె ప్రత్యుత్తరమిచ్చేను. ఈ వలుకులు విష్ణుచిత్తాది అశ్వర్య చక్కితువి గావించెమ. కాపు వివాహావారహోలక, ఈ విరమగ బల్యా చువ్వదాది అతయ భావించి— ‘ఆమ్మా! పీమాటలను వేషును ఆమై దింతుపు; ఆవందింతుపు. కావి, మన భరతండ్రమువ — శ్రీమాన్ రాయికాయ మాటయిపిపిది దివ్య షైక్రములలో అర్పమూర్తియై, సేవ పాయించు చువ్వాయ కో; జందు — ఏ షైక్రమువగల మూర్తివి పీపు వరింపదలచితివే తెల్పుపి వ్రక్కించెమ. అందులకామె, తన తండ్రిని ఆయు షైక్రములందలి అర్పమూర్తులను గూర్చి వివరింపుపి కోరెమ. విష్ణుచిత్తా భావందబరికుడై, మరురయిందలి శ్రీకృష్ణవి వర్ణించెమ. ఆ వర్షవమువకామె తలలోవి కురుకు విక్కుశ్చాయుచుకొవెను. తిరుపుల వేంకదేశువి వైతవము వరిక్రివంతవే, అమై మహారవిందము వికశించెమ. కావి, శ్రీరంగభాముదెను శ్రీరంగభాథువి వర్జింపువే, అమై యొర లఘ్యాంగిపోయిను. అవ్యాయ, శ్రీరంగభాథువే అమై వరించెపి విష్ణుచిత్తాయ విన్నవ్యముగ గ్రహించి, ‘ఇది యొక్క వంశవమును’ నవి దింతించుచుండ ఆచట శ్రీరంగభాథుయు — శ్రీవర్లి

పుత్రురువ కేగి, ఆందాళు గొనిరందవి తన అర్పకులకాక్షయైనం
 గత. అంతటవారు - శోభాయమావముగ వలంకరించేణివ వంద
 లముతో గజతురగాది వాహనములతో - ఏవిద వార్యములతో వయన
 త్వముగా శ్రీవిల్లిపుత్రురువ కేతెంది, ఆందాళు ఆందోళకయింద
 గూర్చుందబెట్టుకొని, శ్రీరంగసుచేరిం. ఈ వార్త ఆ ప్రాంతమంతయు
 క్షణములో వ్యాపించెను. విచిత్రమైవ ఈ వివాహమును వీడ్యించుటకై,
 తండోవతందములుగ ప్రసలచ్చుట గుణిగూరిం. ఆందోళ, శ్రీరంగ
 వాథాలయము వ్రవేణించెను. ఆందాళ, ఆ శ్రీరంగవాథుని ర్యాశించు
 (కొము)తు పల్లికమంది రిగి, మెల్ల మెల్లవ గర్వాలయమువు వెదరెను.
 తదుపరి జమలెంతగా విరీక్షించినపు తిరిగి ఆమె వెలుపలకు మరలి
 రాశేదు. విచిత్రమైవ ఈ వల్మివేశమును విష్ణువిత్తుచూచి విలశించు
 చుండెను అప్యాయ శ్రీరంగవాథుయు 'ఎష్టుచిత్తా' విచారపరటము.
 వీ తయము వేమ భార్యగా స్వీకరించితిని. ఇప్పుడు నీవ వాకు మామ
 వైతిని.' అచి ఈరదించెను. విష్ణువిత్తుదెంతట శ్రీవిల్లిపుత్రురు చేం,
 ఖిగిలివ శీతమును గడపెను. ఇది ఆందాళు గూర్చివ చరిక్రాక్షుక
 మైవ దివ్యగాథ.

అనన్యతక్తి ప్రశాపము

ఆందాళ మహాపత్రురాయ. ఏకాగ్రభక్తిక కారిహూత. కమక,
 భత్తులలో వాయకమహిణ్ణు వ్రకౌంచెను.

'గోపాలకృష్ణదే నర్వవ్యము. గోపాలదే ప్రా వ్యము.
 గోపాలదే ప్రావక్షము' అచి తలంది కీరిందివ వ్రవనవ్యులు గోపికలు.
 అవధ్యమైవ భక్తికర్యమును ఈ గోపికలలో మమ కావగలము.

యోగులును, ఖుములును శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించి పాపమైరి. భద్రులు వగవంతుని సేవించి వఫితులైరి. రాధిప్రేము వరము వఫిత్రము. చైతవ్యవథువు దీనివే గానమెనర్చేవు. జయదేవుని గీతగోవిందము గోపికల బ్రక్తికి వ్రతిచించమనియే భావించవచ్చును. ఆశ్వరులు తమ్ము శ్రీలుగ దలంబి, గోపికలుగ భావించుకొని, భగవద్గుర్తి నంశోభికములైన కీవితములతో విలపిల్లిరి. ఆశ్వరులలో అండార్స్ ర్ఘవకార. ఈమె నహజముగా శ్రీకావున అనవ్యమైవ తన బ్రక్తి ప్రభావముచే ఆధ్యాత్మిక దిష్ట్యజేషప్పును ఆవర్పించేని, ఆదర్శ భక్తపారీ శోరత్నమై దీపించేవు. మచియును ఈ పుహాభద్రులు శ్రీరంగపాయకియై చిరస్నేరసీయగా విరాళిలిసది.

తిరుప్పావై ప్రభావము

శ్రీకృష్ణవగవానురు ‘మాసాం మార్గిర్మిషమ్’ అని భగవద్గీతామైన వక్కాచించియున్నారు. ఈకారణము వలన, శ్రీకృష్ణవగవామని ఉపాసించుటకు మార్గిర్మి మాసము ఉత్సమేతమైవ రనియు, అతి ప్రభావమైనదసియు, విశేషమం ప్రదమైనదచియు మనము గృహించవచ్చును.

శ్రీవైష్ణవ సంవర్దాయులు యుగ యుగములుగ తిరుప్పావై వచంరమువలు, మార్గిర్మిషమానమువకును ఎదకెగని వంచంద బాంద వ్యములు వెలయిందిరి. శ్రీకృష్ణవకు కామ శ్రియురాలుగా భావించిన గోదాదేవి, ఆ వరహాక్ష తన కత్యంక శ్రియుముగా సంభావించిప మార్గిర్మిషమానులో ప్రతాచరణమువకు ఉద్యమించేవు. తిరుప్పావై

వరాళక్కి నంజనిత భావటంధురము. ఆప్యుక వాహిచియై, ఆనందా
 రుక్మి, భావమధురములైన పాశుకములమ్మగీతింటు ఉత్సవ కావ్యము,
 దివ్యప్రబంధము. శ్రీవైష్ణవగృహములలో విష్ణులయములలో మార్గిక్క
 మానమువ లగవదారాదవమందు ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధమును సంధింప
 బయటవుది. కొండు, తమ మధుర కంకములకే ఈ పాశురములపు
 గానమొనరించుచు, క్రోకలపు తప్పుయుల గావింతుడు. ఈ దివ్య
 ప్రబంధము శ్రీవైష్ణవ సంవదాయమునవకు తలమాసికమై యలరాదు
 చున్నది. శ్రీభగవద్రామాముఖులు ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధమును వరమ
 వచ్చికముగ భావించి, భక్తివచ్చులకే వమందావముచేయుచు,
 ప్రశాసీకమువ శక్తి ప్రశోధ ప్రచారముల గావించుండిపారు. వాటి
 మండియు, ఈ ప్రబంధము విశేషముగ ప్రశ్నాతి వహించినది. ఇందు
 వలవనే, శ్రీభగవద్రామాముఖులపు 'తిరుప్పావైజీయర్' అపి ప్రజలు
 ప్రముఖంవహాగిరి.

శ్రీవైష్ణవులు మానములందలి దివములపు తిరుప్పావై పాశుర
 ములకే గటించు వచ్చికారార నంపున్నాలుగ వెఱగొందుచుప్పారు.
 ఇందుగల ముఖ్యది పాశురములపు శ్రీవైష్ణవులు శక్తికోవ మొవర్చు
 చుండురు. ఇంకెగారు – మానము వందలి మొరచిదివమున, మొరచి
 పాశురమును, రెండవదివమువ రెండవపాశురమును ఇట్లు క్రమముగ
 ముప్పుది పాశురములపు మున్నది దివముల గానమొవర్చు. ఒక్కొక్క
 పాశురము ఒక్కొక్క దివము పాశురముగ భావించుటయొక, వాపి
 ప్రతిమ్మారములగో మానములందలి దివములపు చేర్కాపు నదాచారము
 గలిగియుందిరి. తిరుప్పావై ప్రబంధము తవ దివ్యశక్తిని, విశేష

ప్రతిరమ ఈ విరమగ శ్రీ వైష్ణవ వంప్రదాములలో ప్రవరింపడేది. హిందూమతమువకొక తరంవవస్తువ కోరమ ప్రషారించెను. కిరుపాపైవైటువగా - దివ్యబాలిక యిచి యర్థము. అందువలనే ఆది అంధార్ అమ వామమువకు ప్రతిపామముగ ప్రతిభాశించుచువుది. శ్రీవైష్ణవులు హర్షిక్రమమువ తరుపాపైవి విక్రమ్యదయములలో వాలాశించుచు. గోష్ఠిచి గావించుచుందురు. గోష్ఠియవగా, విష్ణురత్నల వమాజేషు. అంది - దివ్యములైన శక్తిగిరములపు గావమొవరించుచు, ఆరాదనము లత గావించుచు ఈ భాగవతోకములు కాంచ్చేవము చేయుచుందురు.

కిరుపాపైవైటువగా - విక్రమగునోము. ఇందుగల మువ్వది పాశురములలో - జయవది కొమ్మెది పాశురములు 'ఎలోర్ ఎంపావై'కు అంక్యుముచుంద, కరపలి మువ్వదియవ పాశురము మాత్రము 'ఎంపావై'కు అంకముగులు.

'ఎంపావై' యవగా వరథ భావమచి యర్థము. కాంబల్చి, 'ఎలోర్ ఎంపావై'కు మూలము వోము వదమేయవి తుదువవచ్చుము. అంధాశః శ్రీకృష్ణ వరమాక్యయందుగల విక్రమైపుఁఁ కిరుపాపైవైషింధమువకు శీజము. శ్రీకృష్ణియందు ఆమెతు గల ప్రేమము విచాలమై, అగారమై, ప్రశలమై. శ్రీప్రమై, పర్వయావ్యాప్తముగ విలంబింపాగిపు.

ప్రేమ వథమువ వయచించుట షులభశార్యముకాదు అందువము - శ్రీకృష్ణియందు ప్రేమ కల్పిట, ఖరవి యుగ్రమమువ బిద్యుతు అంక్యంతము కష్టతరము. శ్రీగోదాదేవి శ్రీకృష్ణ ప్రేమ వరాము గమవమువము, శ్రీకృష్ణ పంచ్చిషాకాంక్షయందుపు నిర్మత్వమాము,

దైవము, ఆవేదనము పొందియే యుండును. అల్సై దీవావళ్లయందు, తన తండ్రియును విష్ణురిత్తుయు శ్రీ మధ్యగవముండి భక్తిహూరి తములైన చరిత్రముల వామేశ చెవ్యచుండివాయు. ఉక్కాహామును, ఉద్రేకమును ఉద్రీష్టింపఁకేయచుండివాయు. బాగవతముపందలి కాక్యాయిఁ ప్రతామృషావ విదానమును విన్మష్టముగ విప్పించుచుండి వాయు.

విరంతరము శ్రీకృష్ణవరమాత్మద్వారావములో వరాయిలైన గోత్తికలు, ఈ కాక్యాయిఁ ప్రతమును, వియుమిష్టంతో – విశ్వలర్కితో నమ్మించుచుండివారు. వారయ – తమతు శ్రీకృష్ణ భగవానుడే వాధుయు కావలైవని ఆధిలశీంచుచుండివారు. తమదేశము వర్షిక్కమై నకాలమున మేఘములు వర్షించి, నవ్యములు పుష్టిలముగ వరించుల కుపు, శ్రీకృష్ణుని ప్రేమ ప్రేవాహము తమమై పరిష్కారముగ ప్రవరించు ఉతుము గోత్తికలు ఉన్నతమును ఆవవరక మమ్మించుండివారు. తరసుసారముగ, విష్ణురిత్తుయును. తన ముద్దురిద్దయుగు గోదాదేవిఁ ఈ ప్రతమునుగుతుంది, విశేషముగా కోరించుచుండివాయు. ఆమె యుం – విశ్వలమైన మమ్ముతో, ఆచంచలమైన భక్తిబాముతో ఈ ప్రతమును ప్రశ్నగవారింది, పారించుచుండిది. తనతు గోత్తికగా భావించుకొవి, కృష్ణరక్తి ప్రవోదకమైన గిరములఱ గానము చేయు చుండిది. తనతు గోత్తికగును, తన జవ్యస్తావముగు ప్రిణిష్టురూపు గోత్తిలముగును, లారిష్యష్టేతమున అర్పమూర్తింద్రు విరాక్షిత వరువుర్కాయి దేవాలయమును వందగోపాలువి మందిరముగును, వరువుర్కాయి యును గోపాలువి శ్రీకృష్ణవిగును, ఆమె నహారిషిలసు నములము గోత్తికలగును తలంచుచుండిది. జట్టి మదురభావములతో - ' కిరు

ప్రానై' పాశరములను ప్రవచావందముగ గాన మొవరించుచుండెదిది. గోటికలపుగూరి, గోపాలువి పుందితమువకేగి, వ్రతమహాక్యగావముకు త్రీకృష్ణువి ప్రాతఃకాలమువే విగ్రహండి మేర్క్కలిసి, వావితోగూరు ప్రాతఃప్రానైమువకై ఆ గ్రామపరిసరమువ గం 'తిరుముక్కుళం' అపు వరికి భోషుతు, దావివే యమవగా భావించుచుండెదిది.

తిరుప్పానై వ్రథిందమున ముప్పురిపాశరములు కలపు. అందు మొదటి అయిదు పాశరములు అంధాచ తవ నహాచరిఱులగు నఖిమును లక్ష రాక్రి వ్రతమయ్యామమువ త్రీకృష్ణువి సన్నిధికి వయవస్తై, వావిని జేరుటకు గానమొవర్పేరిది. తవనోమువు సక్రమముగా కొనసాగింప కృష్ణవహాయము వర్ణించుచు, వెందరుకండి వావిని మేలుకొలువు ఉపాధ్యాతముగ ఆ పాశరములు గానము చేయఁఱిదివని. తమిళవాది ఈ దివ్యబాలిక, తవ్వుపుకరింపురవి మొదటిపాశరమువ తవ నహాచరిఱు లము సంబోధించుచు. "దివ్యాఖ్యాతము నాస్వాదింప వథిలషించు వారు వాతో రండు" అని యెలుగెత్తి గావమొవర్పును. భగవందు దూషపువము వలవ కీవితము పార్కకము కావరెవియే ఈ పాధ్వీమణి ఆకాంక్షించెను. తవ వ్రతచియుములము రెందవపాశరమువ విగ్రహించెను. ఇట్టి వ్రతాచరణమువలన లలించు అమృతవలము మూర్ఖవపాశరమువ వ్రవరించెను. వరుణదేవువి బాలవపాశరమువ ప్రార్థించెను. త్రికరణచుట్టిగా రక్తివవత్తులకో త్రీకృష్ణరగవాముని అరాధించివయిరం, పావసంవయమంతయ్య వటావంచలగు వని అయిదవపాశరమువ వ్రతోధించెను.

అంధాచ, విశాసమయమువందువు విగ్రహింపక, ఉపఃకాలము వనే ప్రతిగ్ంపామువకేగి నఖిజనమును మేర్క్కలిసి, స్వావార్యపుష్టావ

మనకు, ప్రకాచరణమువకు వారల పుట్టుత్తుల గావించుచుండెది. ఈ యంశములు, ఆరవ పాశురముపుండి వదులైదన పాశురమువలు మనకు విశరీకరించుచు. ఈ పాశురములందరలి నుండర ముదుర పులరిత పదహాలములు, వచ్చిత భావములు, తిథి భాషావేత్తలకే అవశ్వైక వేర్యముయి.

శ్రీకృష్ణరగవామని ఒకవరి కీర్తిప్రచురు, ఒకతరి భయపెట్టుతు. ఎంకొపూరు గేలిపేయుచు, తన వఖులకు శ్రీకృష్ణ సంక్షేప వందే రము వందించుచుంచుచు. ఈ గితికలను అందును ముఖ్యముగా మేల కొలువు పాశురములను ఆశ్వారులు విక్యము అమనందించుచుండెది వారు. ఆంధాశను విక్యము ఏచిని గావయుక్తముగ పారాయణ మొవద్దుచుండెదిది. శ్రీకృష్ణ భక్తరాందగు తన వఖులను తమను, మంది మేలొక్కలువు వదిపాశురములను పాదుచుండెదిది. ఈ పాశురముల పశేశారె దివ్యగాకమే ఆ పరైశిష్టును వచ్చితముగ, ప్రశాంతముగ, విర్మలముగ గావించుచుండెదిది. ఆమె గావమొనరించిన జావవద ములు, పారివ వరీయగితికలు ఇవియే.

శ్రీవిలిష్టురూదువందరలి రారికలవందఱులు తవతో గల్పుకొని, వందగొపాయిని మందిరమువ కరుగుచువ్వుల్లు భావించి, ఆవందోద్యేగ ముకో ఆంధాశ గావమొవర్పేసు. శ్రీకృష్ణరగవామని అలయమువకేగ్గి తన చేతులతో తలవులు కట్టుతు, శ్రీయురాలగు వశ్వివ్వుకో విద్రించువ్వు శ్రీకృష్ణుని లవ్మిధికి తన నహాచర బ్యాందముకో వరింగి 'మా హృదయములను తెలుగి, మా యూకాంక్షలను వివ్వవించుటకు పూర్ణము లావంగు' మని, వదువారవ పాశురమున ద్వారపాలకాని

ప్రార్థించును. విద్రించున్న యోదు, వందగోపాలుసి, చలరాముని మేలకాపుండని వదువెడవ పాశురమున వర్షించుపు. కానీ వాట మేల్కొవ వందున, కాము వ్రతపుమున త్రీకృత్తుని బార్యము ప్రార్థించక, వక్రమార్గము వచంబించికిమని తమ పారపాటును గుర్తించుదురు. త్రీకృత్తుని బార్యము వదువెనిఱవ పాశురమున బ్రార్థించుదు. త్రీకృత్తు అందువై భగవానుని, త్రీదేవిని వందొన్నిరి, ఇటువదన పాశురములలో ప్రార్థించుదు.

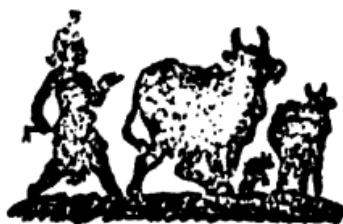
‘మేము అహంకార పుష్టికారములను విస్తరించి, పిర్వతములైవ ఆంతికరణములకో - వాయిదములైవ హృదయములకో భగవత్ప్రాన్నిధాన మున కేంటంచికి’ ఎని ఇదువదియొకడి, ఇదువదిరెండన పాశురములలో విచ్ఛావన మొవర్పుపు.

భగవానువి ప్యుగరాజవరె పీంహనము వధింపుచియు, తమ ప్రార్థములండు అతిభాలకించుటకై తమ విళావన వక్రములను అతసికి సమర్పింకపుచియు ఇదువదిమూర్ఖప పాశురము ఆకాశించుపు. అప్యుదాయికాంక్ష వెరవేర్పుటకై భగవానుయ ముందువకు పాగు చుండ — ‘వల్లాందు - వల్లాందు’ అని యామె కేకరియును. ఈ ‘వల్లాందు’ గితికండు అమె తండ్రియును విష్టుచిత్తుడే కర్త. ఇల్లి ఉత్సాహాదేకష్టీతిరో కాను సమర్పింపదినివ వివువమును విన్ని రించుపు. తన శ్శితివి పుతుచును. నర్వమును మఱది, తన్నయుక్తము వందును. కనస్యామి పాదచారియై వరచుచుండుటనే, ప్యుదులములైవ ఆతచి పాదపర్వములు కందిపోవనని విలశించుపు. వెంటనే ఆయన పాదవద్వములకు వల్లాందు గితికలపు పాటును. ‘దుఃఖములను, భాద

ఉను దూరమేలర్చి, ఆసందామృతము సమితిపించ. నఖులకో నీ
 సన్నిధికేతించితి, వచి ఇదువదిద్దిదన పాశురమున భగవాహువతు
 వివేదించును. వ్రతావరణమువతు వలయు నర్యసాదన వంపత్తిని
 విచికిరించు' ఏచి ఇదుపరియూరవ పాశురమున భగవాహువి ప్రార్థిం
 చును. 'భగవాహుదు మాత్ర' కలసిమెలసియున్నచే', బధిబోతిక-
 ఆర్యాత్మిక నంవదలిపి మాన్య యగు' వచి ఇదువదియేదవ పాశుర
 మున తన రావమును వ్యక్తముపేయును. 'వేషు దీపురాతన; ఆఱు
 రాలను. కాబట్టి, అనంతుడవగు పీకీర్చి, మహిమను వర్ణించుటకై
 ప్రేమవలవగాని, అభ్యాసము వలనగాని మధురములు, మానవీయములు
 వైన వరజాలములము వ్రధొగింపఁజాలవందులకు మిన్నింపు' మని
 ఇంపచింపిదవ పాశురమున వరహాత్మను క్షమార్థిక్షాపర్చించును.
 ఇదువది కాప్పిదవ పాశురము కీలకమైవ పాశురము. జందామై వర
 మాత్రువే నర్యదా పేవింతుసట్టు వరమొనంగుమియు, తన కాంక్షలను,
 కామమును, ర్ఘృతము, భగవంతువివైగల ఆకాంక్షలుగ, ప్రేమముగ,
 సింగ్రేహక్తిగ మార్పి వాచిచి ఇందురరవమయ్యములుగా గానింపుని
 ప్రార్థించును. ఈ పాశురములను కూరక్షమైవరించి, చిరంతరము
 శమనంధించువారు నరసింహాత్మురుసు, ప్రేమమ్మారిమునగు త్రీకృత్మ
 భగవాహువి యముగుహమువసు మాత్రులై, నాకెలి శేశములను, జుహాం
 తులను, నిత్యానందసియును పాందగలరవి మప్పురవ పాశురమున వల
 ప్రత్యక్షి బిఱ్చుసు.

'తిరుప్పావై' ప్రశంసమున, పుహా భట్టరాలగు అందాల్
 హృదయాద్యేగముసు నరోగతిని, ఉన్నతవధమున మనముగాంచ
 గలము, సాక్షాయింపు ప్రతసంబంధ మగు పురుగాథ యందలి పారాం

ఏదియే. దీనికి ఆంధ్ర కీర్తించి, విజ్యమువసు పరవసారముగ వ్రసా
 దింతెపు. వేదమంత్రములందరి వరమ రహితములపు మరలిక కీర్త
 శాపమధురముగా, పాపుమ్యులకు పైతము వ్యాదయంగమముగా నుండు
 వట్టుడు వ్రతింధమువ గావమొవరించి, వారి కీర్తములు పావముగుట కై
 యోగ్యమను కిటమంత్రమును వ్రపారించెను. విజ్య ప్రేమమువకు
 దివ్యమూర్తిగ దీవించిన ఆంధ్రాత వర్య వ్రవంచమువకు పమర్పించిన
 మధురవలమిదియే. ఇది 'ప్రావదేశర్మ' అని వ్రష్టుకించుటాడివది.

T.T.D. Religious Publications Series No. : 3
Price : Rs.

Rs 12 = 00

Printed and Published by Sri K. V. Ravichandran, Executive Officer,
T.T.D. Tirumala Tirupati and printed at T.T.D. Press, Tirupati.

